

Силабус курсу

Культура мовлення в англomовному, німецькомовному та українomовному соціумах

ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – 03 Гуманітарні науки
спеціальність – 035 Філологія
спеціалізація – 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

освітньо-професійна програма – «Бізнес-комунікації та переклад»

Рік навчання: II, Семестр: I

Кількість кредитів: 3

Мова викладання: українська

Керівник курсу

III

д. пед.н., проф. **Ольга ЦАРИК**

Контактна інформація tsarykolga@gmail.com, 097 400 7392

Опис дисципліни

Дисципліна «Культура мовлення в англomовному, німецькомовному та українomовному соціумі» ґрунтується на отриманих під час навчання у середній загальноосвітній школі базових знаннях із сучасної української літературної мови, закладає основи норм загальної та мовної культури в англomовному, німецькомовному та українomовному соціумі, з перспективою використання здобутих знань у професійній діяльності, продовжує формувати мовну компетенцію, комунікативні навички майбутніх перекладачів.

Структура курсу

Год. (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/ 2	<i>ТЕМА 1.</i> Мова і мовлення. Культура мовлення та її основні комунікативні ознаки.	Знання базових мовознавчих понять, з основних розділів сучасної української літературної мови. Знання базових мовленнєвознавчих понять.	Поточне опитування
2/ 2	<i>ТЕМА 2.</i> Культура усного спілкування: загальні вимоги та жанрово-видові особливості.	Знання мовних і немовних засобів і способів для висловлення думок, почуттів у різних сферах спілкування.	Поточне опитування

2 / 2	<i>ТЕМА 3.</i> Мовні засоби підсилення комунікативної виразності перекладача.	Уміння використовувати засоби мови залежно від стилю мовлення; здатність до контролю результатів мовленнєвої діяльності.	Контрольна робота
2/ 2	<i>ТЕМА 4.</i> Культура мовлення без меж і кордонів. Мовленнєвий етикет як основа міжособистісної взаємодії.	Здатність встановлювати і підтримувати контакт із співрозмовником, змінювати мовленнєву поведінку залежно від комунікативної ситуації.	Поточне опитування
2 / 2	<i>ТЕМА 5.</i> Основні форми колективного спілкування. Культура ведення фахових засідань, конференцій, дискусій, дебатів тощо.	Здатність реалізувати задуму процесі мовленнєвої діяльності. Уміння доцільно використовувати засоби мови в практиці живого спілкування; уміння комунікативно виправдано добирати вербальні і невербальні засоби для формулювання думок.	Групові завдання
2 / 2	<i>ТЕМА 6.</i> Особливості культури писемного мовлення. Найтипівіші помилки.	Базові лексичні, граматичні, стилістичні, орфографічні знання; уміння редагувати власне та чуже мовлення.	Поточне опитування
4 / 2	<i>ТЕМА 7.</i> Культура наукового мовлення як основа ефективності пошукової діяльності.	Досвід самостійної предметної діяльності: навчально-пізнавальної, аналітичної, синтетичної та ін., здатність до самонавчання та продовження професійного розвитку.	Контрольна робота, оцінювання КПЗ,

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Tsaryk O., Rybina N. (2021). The peculiarities of educational communication under the distance learning mode. *Humanitarian studies: history and pedagogy*, (1), 88-97.
2. Tsaryk O., Panychok T., & Maksymchuk Z. (2023). Peculiarities of speech culture in business communication. *Mountain School of Ukrainian Carpaty*, (28), 36-40. <https://doi.org/10.15330/msuc.2023.28.36-40/>
3. Андерсон К. Успішні виступи на TED. Рецепти найкращих спікерів / Кріс Андерсон / пер. з англ. Олександра Асташова. 4-те вид. К : Наш формат, 2019. 256 с. <https://coollib.com/b/484614-kris-anderson-uspishni-vistupi-na-ted/readp>
4. Баган М. П. Англізація сучасного українськомовного комунікативного простору: причини, основні вияви та наслідки. *Українська мова*. 2020. № 1 (73). С. 38–53.

5. Бас-Кононенко О В. Вимовні норми як мірило милозвучності української мови (на матеріалі орфоепічних словників). Українська мова. 2019. № 1 (69). С. 103–114.
6. Васецька О. І. Уваги до проблеми авторських термінів. Українська мова. 2019. № 4 (68). С. 105–111.
7. Горголюк Н. Г. Синтаксис у контексті академічної лінгвоукраїністики. Українська мова. 2019. № 1 (69). С. 55–70.
8. Денізджі, О. М., Сокол, М., & Царик, О. (2023). Комунікативна культура в умовах цифровізації та медіатизації. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Філологія*, (2), 25-33. <https://doi.org/10.32689/maup.philol.2023.2.4>.
9. Державна мова – мова професійного спілкування [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://www.studopedia.info/>.
10. Єрмоленко С. Я. З історії української стилістики: від стилістики мовних засобів до інтегративної стилістики. Українська мова. 2019. № 1 (69). С. 3–17.
11. Кислюк Л. П. Узуальне й okazіональне словотворення в різностильовій мовній практиці. Українська мова. 2020. № 2 (74). С. 31–44.
12. Кісс Н. С. Мовне питання в політичній риторичі України (на матеріалі президентських виборів 2019 року). Українська мова. 2020. № 41 (73). С. 98–111.
13. Коць Т. А. Поняттєва парадигма публіцистичного стилю в академічному проєкті «Українська стилістика: енциклопедія». Українська мова. 2020. № 1 (73). С. 13–26.
14. Кузнецова Г. П., Карась О. Д. Теоретичні основи мовленнєвої культури в дослідженнях вітчизняних учених. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Збірник наукових праць. 2020. Випуск 74. С. 59–65.
15. Культура писемного ділового мовлення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.linguistika.com.ua>.
16. Лекції з дисципліни «Культура мовлення в англomовному, німецькомовному та україномовному соціумі» для студентів ОКР «бакалавр» / Укл. Ольга Царик,– Тернопіль, ЗУНУ, 2023. – 110 с.
17. Методичні вказівки та рекомендації з дисципліни «Культура мовлення в англomовному, німецькомовному та україномовному соціумі» для самостійної роботи студентів ОКР «бакалавр» / Укл. Ольга Царик,– Тернопіль, ЗУНУ, 2023. – 71 с.
18. Методичні рекомендації для проведення практичних занять з дисципліни «Культура мовлення в англomовному, німецькомовному та україномовному соціумі» для студентів ОКР «бакалавр» / Укл. Ольга Царик,– Тернопіль, ЗУНУ, 2022. – 16 с.
19. Омельчук С. Сучасна українська лінгводидактика: норми в термінології і мовна практика фахівців: монографія. Київ: Видавничий Дім «Києво-Могилянська академія», 2019. 356 с.
20. Попович А. Особливості використання стилістично мовних, стилістично-мовленнєвих і стилістично-комунікативних вправ у закладах вищої освіти. Українська мова і література в школі. 2019. № 5 (146). С. 12–16.
21. Терещенко В. М. Панченков А. О. Методика реалізації Українського правопису в новій редакції у закладах загальної середньої освіти: навч.-метод. посіб. Харків: Соняшник, 2019. 256 с.
22. Царик О. Формування культури писемного мовлення особистості в системі вітчизняної шкільної освіти першої половини ХХ ст.: моногр. [за наук. ред. докт. пед. наук, проф. Анатолія Вихруща]. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 426 с.
23. Царик О. Формування культури писемного мовлення особистості в системі вітчизняної шкільної освіти другої половини ХХ ст.: моногр. [за наук. ред. докт. пед. наук, проф. Анатолія Вихруща]. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. 408 с.
24. Ющук І. П. Практичний довідник з українського правопису. Київ: Видавничий дім «Освіта», 2020. 128 с.

Політика оцінювання

- Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
- Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим, бали нараховуються за відповіді під час практичних занять. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Культура мовлення в англomовному, німецькомовному та україномовному соціумі» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих на практичних заняттях	Письмова робота = 100 балів	Оцінка за виконання завдань тренінгу	Оцінка за виконання завдань самостійної роботи	1. Тестові завдання (10 тестів по 4 бали) – макс. 40 балів 2. Усна відповідь (3 питання) = 60 балів

Шкала оцінювання студентів:

БСТБ	Бали	Зміст
A	90-100	Відмінно
B	85-89	Добре
C	75-84	Добре
D	65-74	Задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом